

mig Anledning til atter at fremsætte nogle Bemærkninger.

Det ærede Medlem Hr. Olufson var inde paa en Omtale af Nedlæggelsen af bestaaende Husmandsbrug, og han nævnte Eksempler paa, at en saadan Nedlæggelse fandt Sted. Jeg skal heroverfor gentage, hvad jeg allerede tidligere har sagt, at forsaavidt en saadan Nedlæggelse af bestaaende Husmandsbrug har fundet Sted siden Marts 1918, vil den være uforenelig med Loven af 20. Marts 1918, og jeg kan kun anbefale alle, der er vidende om noget saadant, at henvende sig til de lokale Myndigheder med Anmeldelse af slig Lovovertrædelse. Det glæder mig, at det ærede Medlem kunde udtale fuld Enighed i det Synspunkt, jeg ved tidligere Lejlighed har gjort gældende: at det, det først og fremmest gælder om i Jordspørgsmaalet, i Udstykningsspørgsmaalet eller med Hensyn til Landbrugets Byggeforhold, er dette, at der bliver gode Kaar for de mindre Landbrug, vi allerede har, og for de 120 000 Husmandsbrug, der alt findes her i Landet. Hvis disse bestaaende Brug ikke ved egen Hjælp kan klare sig økonomisk, tror jeg, det maa siges, at saa er alt Lovgivningsarbejde om yderligere Udstykning i Øjeblikket omsonst og paa Forhaand dømt til at blive uden Resultat. Jeg tror, det er rigtigt, at Lovgivningsmagten kender sin Begrænsning. Selv om vi som Lovgivere har Indflydelse og en betydelig Indflydelse paa mange forskellige Forhold, ved vi dog meget vel, at der er Forhold, som vi ikke er i Stand til at øve den allermindste Indflydelse paa. Det vilde f. Eks. lidet nytte, om vi i dette Efteraar ved en Lov vilde forbyde Bladene at falde af Træerne, men jeg tror i Virkeligheden, at det vilde være lige saa frugtesløst, om vi ved Lovgivningsforanstaltninger vilde søge at forhindre Nedlæggelse af bestaaende Brug og fremme Oprettelsen af Brug, hvis der ikke var et naturligt og sundt økonomisk Grundlag for, at saadanne Brug kan bestaa ind i Fremtiden. Men lad mig straks føje til, at jeg ingenlunde tror, der er en Efteraarstid inde for det mindre Landbrug eller for det danske Landbrug i det hele. Hvis jeg saa saa mørkt paa Forholdene, vilde jeg ikke for nylig have givet Tilsagn om at stille Forslag om den fjerde Jordlov; jeg vilde ikke have kunnet yde min Medvirkning til at forsøge paa at gaa imod den naturlige økonomiske Udvikling. Jeg tror tværtimod, at Forholdene ligger paa en helt anden

Maade. Jeg tror, at den Husdyrproduktion, som det danske Landbrug baade ved Udstykning og ved Samarbejde gennem frivillig Organisation har gjort til sin Specialitet, og som mere end noget andet netop danner Grundlaget for det mindre Landbrug, har Fremtiden for sig, selv om det i dette Øjeblik kan se mørkt ud, og Udsigten kan være dækket af mere eller mindre truende Skyer. Hvis der er Vanskeligheder, kan de dog overvindes. Men for at det skal naas, maa der hos Landbrugets Mænd og ikke mindst i det mindre Landbrug være en saadan Sum af teknisk og faglig Dygtighed, at de er i Stand til at overvinde disse Vanskeligheder.

Jeg nævner dette, fordi man ikke maa overse, at naar alt kommer til alt, er det først og fremmest nødvendigt dels, at de økonomiske Betingelser for det mindre Landbrug er til Stede, og dels, at der indenfor dette Landbrug, hos dem, der driver det, er en saadan Dygtighed, at de er i Stand til at udnytte disse Betingelser. Derfor maa jeg ogsaa være enig med det ærede Medlem, naar han udtalte Ønsket om, at Staten ingen Sinde maatte vise sig karrig, naar det gjaldt om at støtte den faglige og økonomiske Udvikling indenfor Landbruget, og da i ganske særlig Grad indenfor det mindre Landbrug. Thi kun gennem den faglige Dygtighed, kun gennem det Arbejde, der udføres til Fremgang i Husdyrbruget og Planteavl, det Arbejde, der udføres gennem Skoler og Konsulentvirksomhed, gennem Møder, Udstillinger o. s. v., kan der skabes Betingelser for at naa det gode Resultat, vi alle ønsker. Lad mig i denne Forbindelse nævne, at jeg med Glæde har hilst, at der indenfor Husmændenes Rækker i højere Grad end hidtil er Bestræbelser fremme for at drage Nytte af et saadant rent fagligt Arbejde som Kontrolforeningernes. Det har jo nemlig været saaledes, at i de mange smaa Besætninger har det været vanskeligt og forbundet med Udgifter at komme helt og fuldt med i det Arbejde. Jeg vil gerne sige, at jeg for mit Vedkommende vil støtte og paa enhver Maade hjælpe til, at ogsaa de mindre Landbrug i lige saa høj Grad som de noget større kan drage Nytte af dette Arbejde.

Naar nu det ærede Medlem nævnte, at Beløbet, som er bevilget til Husmandsrejser, er utilstrækkeligt, saa skal jeg sige, at jeg er ganske enig med ham i, at disse Rejser har haft og ganske sikkert ogsaa